



بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز  
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

میزان واحد : ۲/۲۵ واحد پیشنهادی : فرایند یادگیری و اصول آموزشی به‌بیمار، دارو شناسی

نوع واحد : نظری (۱۷ ساعت) مدرس : ناهید حسین عباسی

زمان برگزاری کلاس : شنبه و چهارشنبه ۲-۴

مکان برگزاری : دانشکده پرستاری و مامایی کلاس ۷۱۱

مشخصات فراگیران : دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری ترم ۳ (۴۰ نفر)

مقدمه :

مادران و نوزادان حدوداً  $\frac{2}{3}$  جمعیت هر جامعه ای را تشکیل داده و جزء گروه‌های آسیب پذیر جامعه محسوب می شوند ، ارتقاء سلامتی این قشر از جامعه از وظایف عمده کادر بهداشتی درمانی بوده و سلامتی کل جامعه را در پی خواهد داشت . لذا ضروری است دانشجویان پرستاری با مراحل مختلف بارداری ، زایمان ، پس از زایمان و مراقبت‌های مربوطه آشنایی کامل داشته باشند .

اهداف کلی :

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید :

- ۱- با اصول بهداشت مادران و نوزادان آشنا شود .
- ۲- مراقبت‌های جسمی ، روانی و اجتماعی قبل از بارداری ، دوران بارداری و پس از زایمان را بداند .
- ۳- با دوره های مختلف جنینی ، بلوغ ، باروری و یائسگی آشنا شود .
- ۴- با انواع بیماری‌های زنتیکی و مشاوره‌های ژنتیک آشنا شود
- ۵- انواع روش‌های زایمان روش‌های کاهش درد را بداند  
به چگونگی فرایند زایمان طبیعی جهت ارائه بهتر خدمات مامایی آشنا شوند

اهداف ویژه:

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید بتواند :

- ۱- بهداشت مادران و نوزادان را تعریف کند .
- ۲- وظائف پرستار بهداشت مادران و نوزادان را لیست کند .
- ۳- شاخص‌های بهداشتی جامعه را محاسبه نماید .
- ۴- استراتژی‌های سازمان بهداشت جهانی را فهرست کند .

- ۵- آناتومی قسمت‌های مختلف دستگاه تناسلی زن را شرح دهد.
- ۶- فیزیولوژی قسمت های مختلف دستگاه تناسلی زن را بیان کند.
- ۷- قسمت‌های مختلف استخوان لگن را تشریح نماید.
- ۸- قسمت‌های مختلف استخوان لگن را روی شکل نامگذاری کند.
- ۹- انواع لگن ها را از نظر ساختمانی با یگدیگر مقایسه نماید.
- ۱۰- تاثیر ابعاد لگن در سطوح مختلف را بر سیر زایمان تفسیر نماید.
- ۱۱- روش‌های بالینی پلویمتری را شرح دهد.
- ۱۲- اعمال پستان را نام ببرد.
- ۱۳- چرخه قاعدگی را بیان کند.
- ۱۴- علائم بلوغ را دسته بندی نماید.
- ۱۵- عوارض یائسگی را فهرست کند.
- ۱۶- نحوه تشکیل سلول تخم را بیان کند.
- ۱۷- انواع جفت (طبیعی و غیر طبیعی) را با هم مقایسه کند.
- ۱۸- علل ایجاد دردهای زایمان را فهرست کند.
- ۱۹- شرایط استفاده از انواع بی حسی را در زایمان شرح دهد.
- ۲۰- روش‌های تسکین غیر دارویی درد زایمان را با یگدیگر مقایسه کند.
- ۲۱- موارد نیاز زوجین به مشاوره ژنتیک را نام ببرد.
- ۲۲- انواع شایع بیماری‌های کروموزومی را لیست کند.
- ۲۳- احتمال وقوع برخی از بیماری‌های ژنتیکی را در مادر محاسبه نماید.
- ۲۴- بر اساس طرح شجره نامه نحوه انتقال بیماری ارثی را تشخیص دهد.
- ۲۵- نظر اسلام نسبت به نسل سالم را بیان کند.
- ۲۶- طرز تشکیل بند ناف را شرح دهد.
- ۲۷- منبع تشکیل مایع آمینوتیک را بیان کند.
- ۲۸- اعمال مربوط به بند ناف را توضیح دهد.
- ۲۹- نقش مایع آمینوتیک را در رشد و تکامل جنین توضیح دهد.
- ۳۰- مشخصات هر یک از دوره های جنینی را شرح دهد.
- ۳۱- دوره های جنینی را تقسیم بندی نماید.
- ۳۲- گردش خون جنینی را شرح دهد.
- ۳۳- گردش خون جنینی را با گردش خون پس از تولد مقایسه نماید.

- ۳۴- تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری را در ارگانهای مختلف توضیح دهد .
- ۳۵- طرز گرفتن تاریخچه مامایی را شرح دهد .
- ۳۶- فواصل مراقبتهای پره ناتال را بیان نماید .
- ۳۷- آزمایشهای روتین دوران حاملگی را لیست کند .
- ۳۸- نتایج آزمایشهای روتین دوران حاملگی را تفسیر نماید .
- ۳۹- آزمایشهای لازم به مدد جو در دروان بارداری ( بهداشت روحی - جسمی - تغذیه ، ورزش ) را بیان کند .
- ۴۰- واکسنهای مجاز در بارداری را فهرست کند .
- ۴۱- حاملگی های پر خطر را شرح دهد.
- ۴۲- بر اساس BMI مادر باردار ، میزان اضافه وزن مجاز برای وی را بیان نماید.
- ۴۳- انواع ورزشها و روشهای آرامسازی دوران بارداری را شرح دهد.
- ۴۴- انواع روشهای بررسی سلامت جنین را بیان کند .
- ۴۵- روشهای بررسی سلامت جنین را با یکدیگر مقایسه نماید .
- ۴۶- روش انجام NST را شرح دهد .
- ۴۷- نتیجه تست NST را تفسیر نماید .
- ۴۸- تکنیک OCT را توضیح دهد .
- ۴۹- موارد اندیکاسیون انجام تکنیک OCT را فهرست نماید .
- ۵۰- آموزشهای لازم پس از زایمان را لیست کند .
- ۵۱- انواع روشهای تشخیص حاملگی را نام ببرد .
- ۵۲- سن حاملگی را در خانم باردار با توجه به تاریخ LMP وی محاسبه نماید .
- ۵۳- تاریخ احتمالی زایمان را در خانم باردار محاسبه نماید .
- ۵۴- آموزشهای لازم به مادر مبتلا به تهوع و استفراغ بارداری را توضیح دهد .
- ۵۵- آموزشهای لازم به مادر مبتلا به یبوست را توضیح دهد
- ۵۶- اقطار سر جنین را در چرخش سر مقایسه نماید .
- ۵۷- انواع نمایش های سر جنین در داخل لگن مادر را بیان کند .
- ۵۸- انگاژمان سر جنین را تعریف کند .
- ۵۹- هدف از انجام هر یک از مانورهای لئوپولد را بیان نماید .
- ۶۰- انواع پوزیشن های عضو نمایشی در لگن مادر را از روی تصویر شناسایی نماید.
- ۶۱- قرار جنین را تعریف نماید .
- ۶۲- نقش دیلاتاسیون را در پیشبرد زایمان بیان کند .

- ۶۳- واژه مامایی را تعریف کند .
- ۶۴- تئوریهای مربوط به شروع زایمان را با یکدیگر مقایسه کند .
- ۶۵- علائم زایمان کاذب را با زایمان حقیقی مقایسه کند .
- ۶۶- خصوصیات انقباضات رحمی را توضیح دهد .
- ۶۷- خصوصیات هر یک از مراحل زایمان را شرح دهد .
- ۶۸- مراقبتهای ضروری مادر و جنین را در مراحل مختلف زایمان بیان نماید .
- ۶۹- حرکات اساسی در مکانیسم زایمان را به ترتیب بیان نماید .
- ۷۰- آموزشهای لازم به مادر را در مراحل مختلف زایمان لیست نماید .
- ۷۱- مراقبتهای فوری مرحله چهارم زایمان را شرح دهد .
- ۷۲- تغییرات رحم در دوره بعد از زایمان را شرح دهد
- ۷۳- تغییرات دستگاه گردش خون در دوره بعد از زایمان را شرح دهد
- ۷۴- انواع روشهای پیشگیری از بارداری را نام ببرند
- ۷۵- موارد استفاده و کنترااندیکاسیون و عوارض جانبی هر روش را بیان نمایند

استراتژی آموزشی :

روش تدریس :

سخنرانی همراه با نمایش فیلم و پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی :

این واحد درسی با استفاده از وسائل کمک آموزشی :- وایت برد و مازیک ، فیلم آموزشی و اسلاید ارائه می گردد.

ارزیابی دانشجو :

- |                               |     |
|-------------------------------|-----|
| ۱- ارزشیابی پایان دوره        | ۶۰٪ |
| ۲- انجام و ارائه تکالیف کلاسی | ۵٪  |
| ۳- حضور فعال در کلاس          | ۵٪  |
| ۴- کوئیزهای کلاسی             | ۱۰٪ |
| ۵- امتحان میان ترم            | ۲۰٪ |
- سئوالات پایان ترم به صورت کتبی با استفاده از سئوالات چهار گزینه ای و تشریحی می باشد .

منابع :

فهرست منابع :

\*منبع اصلی

\* ۱. کانینگهام و همکاران ، بارداری و زایمان ویلیامز - ترجمه دکتر بهرام قاضی جهانی و روشنک قطبی با نظارت دکتر ملک منصور اقصی - ناشر : گلبان نشر تهران ۱۳۸۹.

۲. ذوالفقاری ، میترا. اسدی نوقانی، احمد علی. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. ناشر بشری مرکزی علوم پزشکی. چاپ اول ۱۳۹۱

3-ربابه ضیغمی کاشانی. پرستاری بهداشت مادر و نوزاد . تهران انتشارات بشری چاپ دوم ، ویرایش سوم ۱۳۸۹

4- Marilyn J.Hockenberry.David Wilson.Wongs Nuesing care of Infants an children. Ninth Edition VOL 1,2.COPYRIGHT 2011 BY MOSBY inc. ISBN:987-0-323-06912

5- E.MALCOLM symonds. Iarm.syonds- Essential obstetrics and gynaecology- Timothy horne EDINBURGHLONDON new york hiladelphia Sydney toron to 1998

6-DAVID James . Philipj . Steer and et al . High Risk Pregnancy. Management options. WB saunders. ISBN O 7020 .

7-. Wong, donna,L shanone. Perry. Maternat child nursing care. Mosby c

• برنامه زمانبندی به پیوست ضمیمه میباشد